

Projekt Lillsjön

Invigning av den återskapade Lillsjön i Tullingsås

Söndag 10 maj 2015

05:00 – 12:00

I Stora fågeltornet finns kunniga ornitologer som visar och berättar om de fåglar som ses och hörs i och runt Lillsjön.

10:00 – 14:00

Servering av kaffe, te eller annan dricka. Till det finns korv med bröd, grillade mackor.

12:00

Hans von Essén från Våtmarksfonden inviger och klipper band till Fågeltornet.

Tullingsås Byförening hälsar alla välkomna.

Lillsjön är en knappt 20 hektar stor sjö, belägen sydväst om Tullingsås by. I slutet av 1800-talet beviljades Tullingsås bystämma anslag för att dika ur och sänka sjön. Detta skapade värdefull odlingsmark för byns jordbruk, inte bara i direkt anslutning till Lillsjön, utan även på floarna (myrarna) längre upp längs Kvarnån. Sänkningen av sjön medförde att såväl såg som kvarn, belägna vid Lillsjöns utlopp, där fågeltornet står idag, fick flyttas några kilometer uppströms Kvarnån, för att få fallhöjd till driften. På Lillsjön var det framför allt starrslåttern som var attraktiv och byn höll arrendeauktion på slåttern vart femte år.

Drygt hundra år efter sänkningen av sjön påbörjade Tullingsås byförening ett arbete med att restaurera Lillsjön, för att försöka återskapa delar av den tidigare sjön. Bidrag från framför allt Skogsstyrelsen (NOKÅS) och Våtmarksfonden gav ekonomiska möjligheter för restaureringen och ideella arbetsinsatser av många intresserade, samt sponsring från välvilliga företagare har gjort projektet möjligt. Genom att byföreningen står som projektägare garanteras att drift och underhåll av anläggningen fungerar nu och i framtiden.

Sommaren 2014 fylldes den grävda kanalen i sjöns utlopp igen. Detta i form av en stentröskel som möjliggör för fiskar och andra vattenlevande organismer att vandra eller drifta mellan Lillsjön och Ströms Vattudal. Under våren leker gäddor i sjön och på hösten vandrar sik och nejronöga upp i ån. Höjningen av vattenståndet med en knapp meter skapar förhoppningsvis goda förutsättningar för fåglar och andra djur, då sjön inte längre kommer att torka ut under sommarmånaderna.

Lillsjöns östra sida karaktäriseras av gammal jordbruksmark, som sträcker sig upp mot Tullingsås by. Den västra sidan av sjön består till största delen av sumpgranskogar och myrar med insprängda garnholmar. Fågellivet i och kring sjön har alltid varit rikt och hittills har cirka 150 olika fågelarter observerats i området. På våarna rastar här rikligt med tranor, änder och vadare före de ger sig iväg till häckplatserna i fjällen eller det närliggande skogslandet. En del av dessa rastande fåglar stannar dock kvar för att häcka i Lillsjön under sommaren. Sångsvan, kanadagås, bläsand, kricka och knipa är regelbundna häckfåglar. Längs stränderna finns vadare som grönbena, enkelbeckasin, gluttsnäppa och skogssnäppa. På åkrarna vid sjön kan man få se tiotals tranor "dansa" om våarna, och flockar på flera hundra ljunpipare är inte en ovanlig syn. I sumpskogarna väster om sjön finns såväl mindre som tretåig hackspett och björnar besöker regelbundet området. I detta område kan man på försommaren få se mycket goda bestånd av guckusko. Kring Lillsjön jagar även rovfåglar som duvhök, tornfalk och blå kärrhök. Vid goda sorkår är också jorduggla och pärluggla vanliga häckfåglar i området. Bland de mer sällsynta gästerna kan nämnas småfläckig sumphöna, fjällpipare, lappuggla, havsörn, brun kärrhök, ringtrast och busksångare. Höjningen av vattenståndet kommer förhoppningsvis att skapa nya och bättre förutsättningar för fler arter, både häckfåglar och rastare.